

Avdelningen för resursförvaltning

Sammanställning och analys av inkomna remissvar avseende förslag på Post- och telestyrelsens undantag från tillståndsplikt för användning av vissa radiosändare

1 Inledning

Den 25 mars 2020 skickade Post- och telestyrelsen (PTS) ut ett förslag till föreskrifter på remiss som gäller undantag från tillståndsplikt för vissa radiosändare (undantagsföreskrifterna) samt tillhörande konsekvensutredning. Remisstiden gick ut den 22 april 2020. Med anledning av det extraordinära läget som uppkommit i samhället på grund av Covid -19 har PTS lämnat medgivande om förlängd svarstid i de fall detta efterfrågats.

Syftet med föreskrifter om undantag från tillståndsplikt för radiosändare är att göra det möjligt för konsumenter och andra användare att utnyttja radioteknik för olika ändamål utan den administrativa och kostnadmässiga börda det innebär att söka och inneha tillstånd hos PTS. Förutsättningen för undantag från tillståndsplikt i de flesta frekvensband är att flera olika användningar ofta samexisterar inom samma frekvensband. Undantag från tillståndsplikt är speciellt lämpligt för användning av radiosändare med låg uteffekt och därmed korta räckvidder eller då någon frekvensplanering inte behöver utföras. PTS strävan är att verka för att fler radioanvändningar undantas från tillståndsplikt och att onödiga begränsningar i bestämmelser om undantag från tillståndsplikt tas bort. Även av gällande gemenskapsrättsliga regelverk framgår att EU:s medlemsstater så långt som möjligt ska undanta radioanvändning från tillståndsplikt.

De gällande och föreslagna föreskrifterna är resultatet av PTS arbete med att åstadkomma mer tydliga och lättillgängliga föreskrifter. PTS har som mål att genomföra de beslut om radioanvändning som antagits av EU-kommissionen så långt som möjligt i överensstämmelse med beslutens ordalydelse.

Post- och telestyrelsen

Postadress:
Box 5398
102 49 Stockholm

Besöksadress:
Valhallavägen 117 A
www.pts.se

Telefon: 08-678 55 00
Telefax: 08-678 55 05
pts@pts.se

PTS kommer här nedan att sammanställa inkomna remissvar samt kommentera remissinstansernas synpunkter.

Innehållet i dokumentet är disponerat på så sätt att det i avsnitt 2 framgår vilka som svarade på remissen. I avsnitt 3 sammanfattas de övergripande synpunkter som inkommit på förslaget till föreskrifterna. Därefter kommer de synpunkter som gäller enskilda undantag i avsnitt 4.

2 Inkomna remissvar

PTS skickade sin remiss till 166 remissinstanser som omfattade myndigheter, företag och ideella organisationer. PTS erhöll 44 svar på sin remiss. Av dessa har Riksrevisionen och Sveriges Kommuner och Regioner meddelat att de avstår från att yttra sig.

Därutöver har PTS erhållit 42 remissvar från följande myndigheter, organisationer, företag:

1. AB Transistor Sweden	22. Missing people
2. Aviolinx	23. Myndigheten för press, radio och tv
3. Bilsweden	24. Netmore Group AB
4. Centrala antennföreningen (CANT)	25. Polismyndigheten
5. Chalmers	26. Rymdstyrelsen
6. EDF (Energidataföreningen)	27. Sametinget
7. Elsäkerhetsverket	28. Scania
8. Energimarknadsinspektionen	29. Sjöfartsverket
9. Energimyndigheten	30. SMHI
10. FOI - totalförsvarets forskningsinstitut	31. Statens Haverikommission (KSB)
11. Folkhälsomyndigheten	32. Statskontoret
12. Försvarets materielverk	33. Strålsäkerhetsmyndigheten
13. Försvarets radioanstalt	34. SWEDAC
14. Försvarmakten	35. Svensk Sjöfart Stockholm
15. Hörselskadades riksförbund	36. Svenskt Näringsliv
16. Jägarnas Riksförbund	37. Säkerhetspolisen
17. Kapsch TrafficCom	38. Trafikverket
18. Kommerskollegium	39. Transportstyrelsen
19. Konkurrensverket	40. Volvo Cars
20. Kustbevakningen	41. Volvo lastvagnar
21. Läkemedelsverket	42. Vinnova

Remissvaren finns publicerade i sin helhet på PTS webbplats www.pts.se.

3 Övergripande remissvar

Bilsweden, Elsäkerhetsverket, Energimarknadsinspektionen, Energimyndigheten, FOI, Folkhälsomyndigheten, FMV, FRA, HRF, Jägarnas riksförbund, Konkurrensverket, Kustbevakningen, Myndigheten för press, radio och tv, Polismyndigheten, Sametinget, Statskontoret, Strålsäkerhetsmyndigheten, SWEDAC, Svensk Sjöfart Stockholm, Trafikverket och Transportstyrelsen har samtliga inga synpunkter att lämna på de föreslagna föreskrifterna.

Svenskt Näringsliv tillstyrker de föreslagna föreskrifterna.

EDF (Energidataföreningen) har inget att erinra mot de föreslagna föreskrifterna men lämnar kommentar kring 3 kap. 86 § vilket redovisas under avsnitt 4.

Säkerhetspolisen och Försvarsmakten lyfter fram att konsekvensutredningen saknar analys av hur de föreslagna föreskrifterna påverkas av de ändringar i LEK om skydd för Sveriges säkerhet vid radioanvändning som trädde i kraft vid årsskiftet. Dessa innebär att det numera finns en skyldighet för PTS att samråda ärenden om tillstånd att använda radiosändare med Säkerhetspolisen och Försvarsmakten.

Myndighetens kommentar

PTS har haft dialog med Säkerhetspolisen och Försvarsmakten med anledning av ovan svar.

Kommerskollegium bedömer att Post- och telestyrelsen ska anmäla rubricerat förslag till kollegiet enligt förordning (1994:2029) om tekniska regler om förslaget går utöver EU-rätten. Kommerskollegium bedömer vidare att förslaget inte behöver anmälas enligt förordning (2009:1078) om tjänster på den inre marknaden. Dessutom ska följande text läggas till i föreskriftsförslaget:

Se Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Myndighetens kommentar

PTS justerar med ovan tillägg.

Läkemedelsverket har inget att erinra mot förslaget. Läkemedelsverket påminner om vikten av försiktighet när medicinteknik delar frekvensband med annan radioutrustning. Incidenter har förekommit då medicinteknisk utrustning har störts av exempelvis mobiltelefoner.

AB Transistor Sweden påpekar att det finns hörselhjälpmedel som fungerar på flertalet frekvenser där 168–215 MHz, 433 MHz och 868 MHz är några av dessa. Det förekommer också mikrofonssystem på mellan 500 MHz-, 600 MHz-, 700 MHz- och 800 MHz-bandet. Det är naturligtvis en nackdel om hjälpmedel som dessa kräver specifika tillstånd för att få användas och därav är det fördelaktigt om detta kan undvikas genom undantag. Det blir annars en större komplexitet både för förskrivare och användare i hanteringen kring hjälpmedlet.

Missing People lämnar synpunkter på 3 kap. 6 §, 3 kap. 96 § samt 3 kap. 140–160 §§ vilka bemöts under avsnitt 4.

Netmore group framför synpunkter kring undantag i 1800 MHz-bandet (FDD) samt föreslår även nya undantag i 3,4–3,8 GHz bandet vilka bemöts under avsnitt 4.

Rymdstyrelsen har inget att invända mot det remitterade förslaget, men lämnar synpunkter kring behov av skydd för satellitbaserad jordobservation inom EU:s Copernicusprogram liksom Eumetsats meteorologisatelliter vilka nyttjar 26 GHz-bandet och angränsande 23,6–24 GHz. För rymdforskningsinfrastruktur i Sverige finns i övrigt särskilt behov av störningsfri miljö i 2 GHz-bandet för markstationen vid Esrange, i 1 GHz-bandet för radioastronomiforskning vid Onsala Rymdobservatorium och nationellt i 5 GHz-bandet för datainsamling med radarsatelliter (satellitburen syntetisk aperturradar).

Sjöfartsverket informerar att förslaget inte påverkar sjöfarten men framför att det är viktigt att tillståndskostnaderna för frivillig nödutrustning (VHF i fritidsbåtar) hålls nere. Generellt är det bra med undantag från tillståndsplikt men viktigt att användarna är registrerade så att man vet vilka dessa är.

SMHI har inget att erinra avseende förslaget men framhåller att all radioanvändning måste som lägsta krav uppfylla skyddskriterierna i Internationella teleunionens rekommendation ITU-R RS.2017-0 ”Performance and interference criteria for satellite passive remote sensing”.

Avseende borttagande av fordonsradar i 24 GHz-bandet¹ invänder ingen remissinstans mot förslaget. I anslutning till förslaget lämnar flera remissinstanser kommentarer. Chalmers påpekar att det vore bra med ett förtydligande om skydd för deras verksamhet i 3 kap. 211 §. Vidare vill man gärna diskutera skydd för verksamheten i 23,6–24 GHz då det efter WRC-19 klargjorts vilka utombandsnivåer som kommer gälla för 5G-utrustning i 26 GHz-bandet. Scania uppger att de aldrig nyttjat frekvenser i 24 GHz. Volvo lastvagnar har heller inga invändningar. Inte heller Volvo Cars ser några

¹ Borttagande av undantag för radiosändare för transport- och trafiktelematik avsedd för markbaserad fordonsradar i frekvensområdena 24,250–24,495 GHz, 24,25–24,50 GHz samt 24,495–24,50 GHz, borttagandet avser 3 kap. 192, 193 och 195 §§ i nu gällande föreskrifter (PTSFS 2018:3)

problem med förslaget då den radar som finns i produktion är inom frekvensområdet 24,05–24,25 GHz, dvs. lägre än de som regleras i de aktuella kommissionsbesluten. Vinnova framhåller att det är viktigt att undersöka omfattningen av antalet fordon som berörs av regeländringarna och att nå dess ägare med relevant information.

Myndighetens kommentar

PTS har tagit fram faktablad för att informera specifikt om fordonsradar. Den utredning som gjorts visar att de frekvenser som omfattades av undantagen som nu tas bort sannolikt aldrig använts i praktiken, dvs. troligtvis finns inga fordon som nyttjar just dessa frekvenser.

4 Synpunkter på enskilda undantag

4.1 EDF (Energidataföreningen)

EDF (Energidataföreningen) konstaterar att förändringen i undantaget inte innebär någon försämring för de som nyttjar mätutrustning med stöd av undantaget i 3 kap. 86 § Radiosändare för ospecificerat tillämpningsområde i frekvensområdet 169,400–169,475 MHz.

4.2 Kapsch Trafficom

Kapsch har noterat ett editorielt fel i 3 kap. 171 §, det står 5,855–5,8675 GHz, korrekt ska vara 5,855–5,875 GHz.

4.3 Missing People

Missing People har noterat att det saknas en siffra (1) i tabellen under 3 kap. 6 §. Vidare så undrar man om det nya undantaget i 3 kap. 96 § kan störas av amatörradiosändare som är undantagna enligt 3 kap. 97 §. Dessutom ställs frågan om begrepp bytt plats i 3 kap. 140–160 §§.

Myndighetens kommentar

De studier som gjorts visar att störningsrisken är låg.² Vidare så innebär undantag från tillståndsplikt att radioanvändaren inte är garanterad samma nivå av skydd för sin radioanvändning som när denne har tillstånd. Radioanvändning med stort behov av störningsfri miljö eller som har höga effekter är oftast tillståndspliktig. PTS förordar att användare av radioutrustning för tillämpningar med höga krav på tillgänglighet och driftsäkerhet bör beakta och noggrant överväga lämpligheten att nyttja möjligheten till tillståndsplikt.

I och med att paragrafer tillförts och tagits bort har numreringen ändrats av dessa.

² ECC Report 267, *Coexistence of Wideband Ultra-Low Power Wireless Medical Capsule Endoscopy Application operating in the frequency band 430-440 MHz*, godkänd den 29 september 2017

4.4 Netmore Group

Netmore anser att det vore bra att öppna upp undantagen i 3 kap. 136–39 §§ och 143–146 §§ för utomhusanvändning. Vidare finns önskemål om att undanta 3,7–3,8 GHz från tillståndsplikt för lokal användning för fastighetsägare.

Myndighetens kommentar

Avseende befintliga undantag i 3 kap. 136–39 §§ och 143–146 §§ så är denna användning begränsad till inomhus då den annars skulle riskera störa de nationella mobilnäten. Likaså är PTS bedömning att det i nuläget inte är lämpligt att undanta frekvensutrymmet i 3,7–3,8 GHz från tillståndsplikt.